

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/142/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8613206338
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Škrab
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8613206338.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Škraba a členov JUDr. Petra Šama a JUDr. Romana Tótha, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného Advokátskou kanceláriou: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 4.6.2014 pod č. k. 4C/374/2013-36, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

N e p r i z n á v a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Svidník vyššie označeným rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplataenia majetkovej škody vo výške 3.825,53 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 765,11 eur. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Vychádzal z odôvodnenia návrhu, že žalobca ako oprávnený subjekt zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXX navrhoval súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu, a to z dôvodu nerešpektovania zmluvných dojednaní a zákonných ustanovení zo strany dlžníka Z. S., nar. XX.X.XXXX, (exekučný spis Okresného súdu Bardejov, sp. zn. 6Er/568/2009, Ex 11217/2009). Súdny exekútor požiadal exekučný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ktorú súd prijal na ďalšie konanie. V exekučnom konaní vedenom podľa procesných pravidiel uvedených v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, platného od 1.6.2011 a od 1.6.2010 do 31.5.2011, je založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia žiadosti, ak je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až 21.2.2011 (konanie začalo 1.11.2009), a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. K rozhodnutiu o udelenie poverenia došlo tak po uplynutí zákonom stanovenej doby (omeškanie viac ako 477 dní).

Žalovaná so žalobou nesúhlasila. Žalobca nedokázal uviesť ani len spisovú značku príslušného exekučného konania, ktoré bolo vedené na súde. Nedoložil žiaden relevantný dôkaz, ktorý by preukázal existenciu exekučného konania. Odkazuje len na exekučný spis, ale v skutočnosti prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno má znášať žalobca. Nie je ani jasný titul nároku na náhradu škody. Žalobca uvádza rozhodnutie o zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia

na vykonanie exekúcie, čo by sa mohlo chápať ako namietanie zákonného rozhodnutia, ale zároveň namieťa nesprávny úradný postup v podobe prietahov. Nie je jasné, na základe akého titulu si žalobca uplatňuje škodu, či si uplatňuje nárok z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodov prietahov pri rozhodnutí o zamietnutí žiadosti alebo z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Podľa zákona č. 514/2003 Z.z. poškodený má právo žalovať náhradu škody spôsobenú pri výkone verejnej moci rozhodnutím súdu až po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti správnym orgánom. Žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadosti a tak zmaril akúkoľvek možnosť predbežného prerokovania nároku na náhradu škody. Nepovažuje nárok žalobcu za predbežne prerokovaný.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku č. 233/1995 Z.z. súd skúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul a ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Táto lehota neplatí, ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom. 15-dňová lehota sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o vydanie poverenia. Nedá sa kvalifikovať nedodržanie tejto lehoty ako zbytočný prietah v súdnom konaní, ako to má na mysli čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. Samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prietahy v konaní.

Žalobca namieťa nezákonnosť a prekročenie rozhodovacej právomoci súdu, keď opätovne preskúmava exekučný titul. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR vo veci 5Cdo/291/2010 vnútroštátne súdy majú povinnosť ex officio preskúmavať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky. Vnútroštátnemu súdu prináleží vyvodiť všetky dôsledky z toho s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol nekalou doložkou viazaný.

Žalobca nepreukázal existenciu škody v uvedenej výške a jeho nárok na náhradu škody je hypotetický. Nie je možné uplatniť ako škodu paušalizáciu vecných nákladov - administratívnych výdajov, pričom sám žalobca nekonkretizoval či si uplatňuje nárok na náhradu škody alebo ušlý zisk.

Keď sa žalobca domáha nemajetkovej ujmy vo vyššie uvedenej výške za omeškanie s vydaním rozhodnutia exekučným súdom, tak nepreukázal nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnými prietahmi v konaní. Konštatovanie porušenia práva, že nebude dostatočným zadosťučinením a je potrebná aj peňažná náhrada, tak žalobca v konaní nepreukázal zánik podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov v prípade tvrdeného porušenia prejednávania veci bez zbytočných prietahov, ktoré by zdôvodnilo nárok na nemajetkovú ujmu.

Žalovaná zároveň poukazuje na list Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť JUST [A3/RM/kbD(2010)]1360 určeného stálemu predstaviteľovi Slovenskej republiky pri Európskej únii, ktorým sa namieťa nekalá povaha činnosti žalobcu pri realizácii svojich podnikateľských zámerov v spotrebiteľských zmluvách. Žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúca zníženie finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb.

Žalobca v konaní uplatnil nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, pričom podľa § 9 ods. 1 cit. zákona štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinností orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánov verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Podľa § 9 ods. 4 zákona právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda. Podľa § 17 ods. 1 cit. zák. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis nestanovuje inak, pričom podľa ods. 2, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva je nedostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 44 ods. 1, 2 Exekučného poriadku č. 233/1995 Z.z. exekútor, ktorému bola doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom súdu a požiada

o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Žalobca ako oprávnený viedol exekúciu na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 6Er/568/2009, kde o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia bolo rozhodnuté tak, že exekučný súd uznesením z 10.1.2011 exekučné konanie zastavil. Súd konštatuje, že rozhodnutie exekučného súdu z hľadiska lehoty bolo primerané, pretože exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok, pričom podľa § 41 ods. 2 písm. b) Exekučného poriadku lehota 15 dní na rozhodnutie exekučného súdu o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí. Bez povšimnutia nemôže zostať skutočnosť, že titulom exekúcie bol rozhodcovský rozsudok, pričom z pohľadu žalovaného podnikateľská činnosť žalobcu je často považovaná za činnosť v rozpore s dobrými mravmi. Keď si navyše uplatnil nárok na náhradu škody, tak si uplatňuje práva zo sporných a negatívne vnímaných podnikateľských aktivít žalobcu.

Súd poukazuje aj na to, že všeobecné súdy nie sú oprávnené posudzovať prieťahy súdnym konaním, pretože na to má právomoc predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Ešte nebolo konštatované nezákonnosť rozhodnutia príslušným orgánom, ale rozhodnutie okresného súdu ako exekučného súdu nie je možné považovať za nezákonné.

Keďže súdu nebolo preukázané, že zo strany konajúceho exekučného súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nebola preukázaná výška škody či nárok na nemajetkovú ujmu, nárok žalobcu ako neopodstatnený zamietol.

O trovách konania účastníkov bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a neúspešnému žalobcovi nebola nepriznaná náhrada trov konania. Úspešná žalovaná si náhradu trov prvostupňového konania nežiadala, preto úspešnej žalovanej totiž nebola priznaná náhrada trov prvostupňového konania.

Proti rozsudku okresného súdu dal žalobca odvolanie. Súd rozhodol v merite veci na základe inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.. V spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Súd svojím rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo nie je prípustné. Súd nevyvetlil, prečo účastníkovi nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. Zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný.

Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemôže založiť meritorne rozhodnutie. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v súdnom konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžka konania je ovplyvňovaná mimosúdnyimi faktormi, napr. na nárastom ekonomickej trestnej činnosti, rozsahom nevybavenej súdnej agendy a pod..

Súd v konaní nevychádzal z dôkazov, a to predloženého znaleckého posudku Ekonomickej univerzity v Bratislave č. 1/2014, ktorý dokazuje, ako nesprávny úradný postup mal negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie majetku žalobcu, a to v posudku určenej výške. Súd nevykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom.

Odvolateľ zároveň vytyka okresnému súdu, že neprerušil konanie z dôvodov prebiehajúceho konania o prejudiciálnej otázke na Ústavnom súde SR. Preto žiadal zrušiť rozsudok Okresného súdu Svidník a vec vrátiť tomuto súdu na opätovne prerokovanie a rozhodnutie.

Krajský súd prejednal vec v medziach, ktorých sa odvolateľ domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia a zistil, že rozhodnutie okresného súdu je potrebné ako vecne správne potvrdiť. Odvolací

súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a k tomu dodáva:

Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku č. 233/1995 Z.z. dáva povinnosť súdu skúmať žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Ak súd nezistí rozpor v žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora vykonaním exekúcie. Ak ale súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia zamietne. Exekučný poriadok dáva súdom z úradnej moci povinnosť skúmať žiadosti o udelenie poverenia a limituje 15-dňovú lehotu na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný poriadok neuvádza žiadnu lehotu na vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Žalobca ako oprávnený viedol exekučné konanie na základe rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu, ktorý rozhodoval o nároku žalobcu vystavenej dlžníkom - povinným Z. S.. Exekučný súd konštatoval, že záväzok povinného z úverovej zmluvy, ktorá mala spotrebiteľský charakter a dlžníkovi z hľadiska jeho postavenia ako spotrebiteľa je potrebné poskytnúť vyššiu ochranu. K tomu súd zaväzuje ako Občiansky zákonník v § 52 a násl., tak aj Smernica Rady EÚ 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Potom súd ex offo preskúmal zmluvu zakladajúcu právny vzťah medzi dodávateľom a spotrebiteľom, t.j. úverovú zmluvu a dospel k záveru, že dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. je neplatnou. Preto s poukazom na § 45 ods.2 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní exekučné konanie zastavil.

Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku stanovuje 15-dňovú lehotu na udelenie poverenia súdnemu exekútorovi. Táto 15-dňová lehota nie je stanovená v prípadoch, kedy súd nevyhovie návrhu na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, aj keď sa žalobca domnieva, že aj v takomto prípade by mala platiť 15-dňová lehota na vydanie rozhodnutia o zamietnutí návrhu na vydanie poverenia súdnemu exekútorovi. Z Exekučného poriadku nevyplýva táto povinnosť na vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti na udelenie poverenia v konkrétnej lehote a potom nemôže dôjsť ani k porušeniu práva žalobcu na vydanie rozhodnutia - urobienie úkonu v zákonom stanovenej lehote. Nie je možné konštatovať nesprávny úradný postup podľa § 9 od. 1 zák. č. 514/2003 Z.z.. Naviac, sám žalobca ako oprávnený nebol úspešný v exekučnom konaní, keď mu súd exekučné konanie zastavil pre nedostatok titulu na vedenie exekúcie.

Štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom iba v prípadoch, keď takýto nesprávny úradný postup sa preukáže. Ak Exekučný poriadok nedáva lehotu na vydanie rozhodnutia o neudelení poverenia súdnemu exekútorovi, nemôže sa žalobca domáhať náhrady škody za nedodržanie neexistujúcej zákonnej lehoty, keď nedošlo k porušeniu právnej povinnosti súdom. Preto rozhodnutie okresného súdu je správne, pokiaľ nárok žalobcu ako nedôvodný zamietol.

Žalobca v konaní uplatňuje právo na náhradu škody, ktorej výšku nepreukázal. Žalobca v konaní ani nepreukázal, že pri 477 dňoch s omeškaním vydania rozhodnutia práve takáto výška paušálnej škody vznikla žalobcovi v súvislosti so správou pohľadávky. Znalecký posudok č. 1/2014 predložený znalcom je založený na podkladoch žalobcu, kde správnosť údajov nie je možné verifikovať.

Keď exekučný súd zistil neplatnosť rozhodcovskej doložky a konštatoval nedostatok právomoci rozhodcu rozhodovať o nároku žalobcu ako oprávneného, takáto chyba oprávneného nemôže byť na ťarchu exekučného súdu, ktorý urobil svoju zákonnú povinnosť a preskúmal súlad titulu so zákonom. Rozhodnutie okresného súdu je správne, pokiaľ nárok žalobcu na náhradu škody zamietol.

Čo sa týka nemajetkovej ujmy, tak pochybenie žalobcu v exekučnom konaní pri vymáhaní nároku z rozhodnutia rozhodcu bez platnej rozhodcovskej zmluvy nemôže byť základom nároku na náhradu škody a ani nemajetkovej ujmy podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. Keďže nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie nároku žalobcu bez zbytočných prietáhov, pričom nevydanie rozhodnutia o zamietnutí návrhu na udelenie poverenia súdnemu exekútorovi nemá limitovanú 15-dňovú lehotu, potom nemožno konštatovať ani porušenie práva na prerokovanie nároku žalobcu bez zbytočných prietáhov. Žalobcovi nevznikol ani nárok na nemajetkovú ujmu.

Nevydanie rozhodnutia o zamietnutí návrhu na udelenie poverenia súdnemu exekútorovi v lehote 15 dní nemôže byť takouto prekážkou, pre ktorú by nemohol oprávnený svoju pohľadávku vymôcť iným spôsobom, ako výkonom rozhodnutia. Z toho dôvodu nevznikol žalobcovi nárok na uplatnenie nároku na náhradu škody či nemajetkovej ujmy. Rozhodnutie súdu prvého stupňa je správne, pokiaľ nárok žalobcu v celosti zamietol.

Ak je vytýkané súdu prvého stupňa, že nevychádzal zo znaleckého posudku č. 1/2014, tak tento znalecký posudok je bez významu vzhľadom na právne hodnotenie, že v Exekučnom poriadku nie je stanovená 15-dňová lehota na vydanie rozhodnutia o neudelení poverenia súdnemu exekútorovi. Ak žalobca poukazuje na stratu dôvery v právo a spravodlivosť a z toho dôvodu vymáha aj nemajetkovú ujmu, tak ani tu žalobca neosvedčil nárok na nemajetkovú ujmu. Práve žalobca ako oprávnený v exekučnom konaní vymáha pohľadávku z pochybného neprávoplatného a nevykonateľného rozhodcovského rozsudku vydaného rozhodcom bez platnej rozhodcovskej zmluvy. Sám žalobca zaviniť neúspech v exekučnom konaní.

Čo sa týka námietky neprerušenia konania pre podanie ústavnej sťažnosti, takáto námietka sa objavila len v odvolacom konaní. V návrhu na vydanie rozhodnutia bola požiadavka na medzitýmny rozsudok, že žalovaná Slovenská republika je zodpovedná za škodu. Preto sa ani okresný súd nemohol zaoberať nepodaným návrhom na prerušenie konania.

Odvolací súd preto potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne (§ 219 ods. 1 O.s.p.), čo sa týka aj výroku o trovách konania. Neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov prvostupňového konania. Úspešná žalovaná si náhradu trov konania nežiada a trovy jej nevznikli. Preto úspešnej žalovanej náhrada trov prvostupňového konania nemohla byť priznaná. Prisúdenie náhrady trov konania je návrhovým konaním (§ 151 ods. 1 O.s.p.)

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. Neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovanej v odvolacom konaní trovy nevznikli, resp. si ich nežiadala, preto jej náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.